

Mál nr. 427/2020**M og
Vv/ ábyrgðartryggingar X****Ágreiningur um fjárhæð tímabundins atvinnutíjóns skv. skaðabótalögum nr. 50/1993.****Gögn.**

Málskot mótttekið 17.12.2020, ásamt fylgiskjölum nr. 1-11.

Bréf V dags. 30.12.2020, ásamt fylgiskjölum nr. 12-13.

Bréf M dags. 6.1.2021.

Málsatvik.

Í málskoti M kemur fram að hún hafi orðið fyrir slysi þann 7.11.2018 og að V hafi viðurkennt bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu váttryggingataka félagsins að öðru leyti en því sem við kemur tímabundnu tekjutapi. Í málskoti M segir að tímabundið tekjutap M hafi varað að hluta eða öllu leyti á tímabilinu frá slysi fram að stöðugleikapunkti þann 7.5.2019 og að M hafi orðið fyrir tekjutapi í þrjá mánuði. Enn fremur kemur fram að M hafi starfað hjá félaginu X og verið einn af eigendum félagsins. Þá segir að samkvæmt hluthafasamkomulagi eigenda X hafi eigendur þurft að vinna ákveðinn tímafjölda á mánuði en ekki hafi verið gert ráð fyrir að X greiði eigendum laun í veikinda og/eða slysaforföllum. M hafi hins vegar gert samkomulag við X um að fá greidd laun á því tímabili sem hún var óvinnufær en í staðinn hafi hún unnið m.a. launalaust sumarið 2019.

Í gögnum málsins kemur enn fremur fram að M hafi um árabil starfað hjá X, þar sem hún var einn af fimm eigendum fyrirtækisins. Eigendurnir hafi gert með sér hluthafasamkomulag þann 1.9.2016, þar sem kveðið er á um vinnuskyldu sem nemur 120 vinnustundum á mánuði, og að vinnuskyldan sé metin á ársgrundvelli, sbr. tilvitnað ákvæði hluthafasamkomulagsins. Þá segir M að vinna umfram vinnuskyldu í hverjum mánuði færist sem aukinn orlofsréttur hluthafa. Enn fremur að ef hluthafi vinnur að eigin ósk ekki fulla vinnuskyldu skuli, skv. hluthafasamkomulaginu skuli draga af launum hans þá fjárhæð sem uppá vantar, að teknu tilliti til orlofsréttar og orlofstöku. Þannig segir M að gert sé ráð fyrir að eigendur njóti orlofs, en fái ekki greidd forföll frá vinnu, af hvaða orsökum sem þau eru, hvort sem þau er vegna veikinda, slysa eða þess að eigandi ákveður sjálfur að vinna ekki fulla vinnu. Þá fái allir hluthafar sömu laun og að félagsstjórn ákveði launakjör hluthafa skv. hluthafasamkomulagi. Eigendur taki hins vegar ekki laun samkvæmt kjarasamningi og að þeir séu ekki hefðbundnir launþegar, þar sem þeir hafi tekið laun skv. hluthafasamningi en ekki skv. kjarasamningi. Lög um lágmarksréttindi launþega gildi þar af leiðandi ekki um störf M í þágu X.

V hefur hafnað greiðsluskyldu vegna tímabundinnar óvinnufærni M á þeim grundvelli að hún hafi ekki sýnt fram á að hún hafi orðið fyrir tekjumissi vegna tímabundinnar óvinnufærni. Vísar V m.a. til þess að M hafi fengið greidd full laun frá X á því tímabili sem hún var óvinnufær. Þá hafi M ekki sýnt fram á að hún hafi þurft að greiða endurgreiða X þau laun sem hún sannanlega fékk greidd. Vísar V til þess að engin gögn, svo sem staðgreiðslufirlit eða önnur tekjugögn bendi til þess að ákveðin hluti launa M hafi verið dregin frá við starfslok hennar og fullyrðingar M þess efnis verði því að teljast ósannaðar. Einnig telur félagið ljóst af gögnum málsins að M hafi á umræddu tímabili verið launþegi og að hún hafi þar af leiðandi átt ákveðinn lágmarks rétt til launa í veikindaleyfi sem leiðir af lögum og kjarasamningi. Vísar V m.a. til 1. gr. laga nr. 55/1980, um starfskjör launafólks og skyldutryggingu lífeyrisréttinda, þar sem fram kemur að kjarasamningar ákvarði lágmarkskjör allra þeirra sem vinna tiltekin störf á því svæði sem kjarasamningur nær til og að samningar einstakra launamanna og atvinnurekenda um lakari kjör en hinir almennu kjarasamningar kveða á um skulu ógildir. Þar sem M hafi greitt félagsgjald í stéttarfélag af launum sínum ásamt því að greiða önnur launatengd gjöld verði að teljast ljóst að hún hafi verið launamaður í skilningi laganna og að vinnuveitanda hennar hafi þar með verið skylt að greiða henni laun í veikindaleyfi skv. kjarasamningi.

Álit.

Gögn málsins bera með sér að M hafi orðið fyrir líkamstjóni sem bótaskyld er úr ábyrgðartryggingu hjá V og fer um uppgjör bóta eftir skaðabótalögum nr. 50/1993. V hefur samþykkt að nefndin fjalli um bótafjárhæðir.

Samkvæmt 1. mgr. 2. gr. skaðabótalaga á tjónþoli rétt á skaðabótum vegna tímabundins atvinnutjóns fyrir tímamann frá því að tjón varð þar til tjónþoli getur hafið vinnu að nýju eða þar til heilsufar hans er orðið stöðugt. Frá þessum bótum skal þó draga laun í veikinda- eða slysaförvöllum, sbr. 2. mgr. 2. gr. skaðabótalaga. Óumdeilt er að M var tímabundið óvinnufær í skilningi 2. gr. skaðabótalaga frá 7.11.2018 - 1.1.2019 og með 50% starfsgetu frá 1.1.2019 - 30.4.2019. Ágreiningur málsins snýr hins vegar að því hvort M eigi rétt á bótum skv. 2. gr. skaðabótalaga vegna tímabundins atvinnutjóns á tímabilinu. Í þessu samhengi verður að líta til þess hvort M hafi þegar fengið greidd frádráttarbær laun frá X fyrir framangreint tímabil og ef svo var ekki, hvort M hafi átt rétt á launum frá X á tímabilinu á grundvelli kjarasamningsbundinna réttinda launamanna.

Gögn málsins bera með sér að M hafi greitt launatengd gjöld af launum sínum hjá X, greitt iðgjald í stéttarfélag og unnið sér inn launatengd réttindi eins og orlof. Að þessu leyti benda gögn málsins til þess að M hafi verið launamaður og að kjör hennar hafi verið í samræmi við kjarasamninga. Ekki liggur þó fyrir ráðningarsamningur né heldur er kveðið á um það í hluthafasamningi að launakjör fari eftir ákvæðum kjarasamninga. Verður því ekki fullyrt út frá þeim gögnum sem fyrir liggja að X hafi borið að greiða M laun í veikindaförvöllum með vísan til laga um lágmarksréttindi launafólks skv. ákvæðum laga nr. 55/1980 og gildandi kjarasamninga.

Launaseðlar og staðgreiðslufirlit M sýna hins vegar fram á að M hafi fengið greidd full laun frá X á því tímabili sem hún var óvinnufær. Fullyrðingar í bréfi frá skrifstofustjóra X um að M hafi ekki fengið greidd laun frá X, sem samsvarar 3 mánuðum vegna vinnuslyss, hafa hins vegar ekki verið staðfestar með viðhlítandi gögnum. Þá hafa fullyrðingar sem settar eru fram í skýringarblað frá X, dags. 13.10.202, um að M hafi greitt launin til baka, n.t.t. að launin hafi verið dregin frá við starfslok hennar, uppsafnað orlof hennar hafi verið tekið upp í skuld og að M hafi unnið launalaust upp í skuldina haustið 2019, heldur ekki heldur verið staðfestar með viðhlítandi gögnum. Þá er ekki fjallað um það í hluthafasamkomulagi hvort M hafi átt veikindarétt eða hvort henni hafi borið að endurgreiða launagreiðslur sem greiddar voru í veikindaleyfi hennar. Með hliðsjón af framangreindu verður að teljast ósannað að M hafi endurgreitt, eða borið að endurgreiða, þau laun sem hún sannanlega fékk greidd frá X á því tímabili sem hún var óvinnufær. Þar af leiðandi á hún ekki rétt til greiðslu bóta vegna tímabundins tekjutaps úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M ekki rétt til greiðslu bóta úr ábyrgðartryggingu hjá V.

Reykjavík, 26. janúar 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.